

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/77/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122010322
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122010322.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci odsúdeného Y. J., v konaní o žiadosti odsúdeného o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 29.03.2022 pod sp. zn. 2PP/32/2022, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 10.05.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného Y. J., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 66 ods. 1 písm. a), a ods.3 Trestného zákona zamietol návrh odsúdeného Y. J. na podmienenečné prepustenie z výkonu postupne uložených trestov odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, a to trestným rozkazom Okresného súdu Malacky sp. zn. 1T/30/2021 z 9. augusta 2021 vo výmere osem mesiacov a trestným rozkazom Okresného súdu Malacky sp. zn. 1T/44/2021 z 31. augusta 2021 vo výmere štrnásť mesiacov.

Okresný súd svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky podmienenečného prepustenia v zmysle ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona. U odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z uloženého (resp. z postupne uložených) trestov odňatia slobody a zároveň prvá materiálna podmienka, splnenie ktorej súd vyvodzuje z hodnotenia odsúdeného, pretože správanie a vystupovanie odsúdeného je na požadovanej úrovni, no nebola splnená druhá materiálna podmienka a tou je skutočnosť, že od odsúdeného nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Okresný súd v súvislosti so skúmaním splnenia tejto podmienky uviedol, že k tomuto záveru hovorila trestná minulosť odsúdeného, ktorý sa v relatívne krátkej dobe troch rokov opakovane dopúšťal trestnej činnosti aj totožného charakteru (dvakrát podvod). Odsúdený viedol 30.03.2017 v nočných hodinách osobné motorové vozidlo napriek tomu, že nemal vodičské oprávnenie. Okresný dopravný inšpektorát Malacky uložil odsúdenému rozhodnutím č. ORP-P-135/MA-ODI2-2017 z 5. mája 2017, právoplatným 5. júna 2017, trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu troch rokov. Napriek zákazu činnosti odsúdený viedol 05.08.2019 o 12:30 hod. osobné motorové vozidlo, za čo mu bol trestným rozkazom Okresného súdu Malacky sp. zn. 0T/92/2019 zo 7. augusta 2019 uložený trest odňatia slobody vo výmere tri mesiace s podmienenečným odkladom výkonu počas skúšobnej doby v trvaní jedného roka. V priebehu skúšobnej doby sa odsúdený dopustil úmyselnej trestnej činnosti (pokračovaní prečin podvodu, prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia) aj priestupku proti majetku krádežou tovaru v hodnote 52,50 eura. Možno uviesť, že uložené tresty a sankcie nevedli k náprave odsúdeného, ktorý pokračoval v páchaní protiprávnej činnosti napriek plynutiu skúšobnej doby podmienenečného odsúdenia.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť odsúdený Y. J., ktorú do termínu neverejného zasadnutia sťažnostného súdu bližšie písomne nezdôvodnil.

Krajský súd ako nadriadený súd okresnému súdu podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 66 ods. 4 Trestného zákona ak ide o podmiennečné prepustenie podľa odseku 1 písm. c), kontrolu technickými prostriedkami možno skončiť najskôr po uplynutí doby, ktorá zodpovedá dvom tretinám uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Z vyššie citovaných ustanovení § 66 a 67 Trestného zákona vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k správneému záveru, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu (resp. postupne uložených trestov), ako i podmienka riadneho správania sa vo výkone trestu, o čom svedčí skôr pozitívne hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, no nebola splnená jedna z materiálnych podmienok, a to predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život.

Materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 ods. 1 TZ je potrebné i v prípade uvedenom v bode I. skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného vrátane jeho skorších odsúdení. (R 5/2017)

Tak, ako to už uviedol aj okresný súd vo svojom uznesení, túto podmienku súd objasňuje a skúma komplexnejšie. Posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t.j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Je dôležité poukázať na to, že odsúdený bol už v minulosti odsúdený na podmienený trest, kedy mal možnosť preukázať, že i podmienené odsúdenie splní u neho svoj účel, avšak dopustil sa opakované spáchania trestnej činnosti, a to dokonca i počas plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia, za ktorý bol následne právoplatne odsúdený. Vzhľadom na tieto skutočnosti, má súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

V danom prípade bolo prihliadnuté tiež na povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti v zmysle § 66 ods.2 Tr. zákona a v zmysle odpisu registra trestov aj na sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti (odsúdený má v odpise registra trestov 5 záznamov), kedy vo vzťahu k jeho osobe nemožno jednoznačne vyvodiť záver, že bude viesť na slobode riadny život, nakoľko sa jedná o osobu, ktorá opakovane pácha (doposiaľ páchala) trestnú činnosť. Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré majú v danom smere význam je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa do rozporu so zákonom nedostane, čo však u menovaného odsúdeného, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, nie je možné jednoznačne konštatovať.

Rovnako je potrebné zdôrazniť, že zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy, pričom takouto okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmienenom prepustení význam, je podľa odbornej literatúry, ako aj bohatej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (viď napr. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Urtost 3/2015, sp. zn. 3 Urtost 1/2015, sp. zn. 6 Urtost 1/2015, 4 Urtos/9/2019), aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho trestnej činnosti.

Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

Pokiaľ ide konkrétne o odsúdeného Y. J. sťažnostný súd zdôrazňuje, že tento dostal zo strany spoločnosti, resp. súdu možnosť preukázať (a to uloženým podmieneným trestom), že „miernejší trest“ na jeho nápravu postačuje. Žiaľ, nestalo sa a k páchaniu trestnej činnosti sa odsúdený vrátil (opakovane) i po podmienenom odsúdení a preto predpoklad, že tomu tak môže byť i v momentálne prejednávanom prípade, nie je vylúčený.

Z týchto dôvodov potom aj krajský súd mal za to, že u odsúdeného nie sú splnené podmienky pre jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v zmysle § 66 ods. 1 Trestného zákona, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.